עלון הכפר

גיליון 160 - מאי 2026

alon.ramot.hashavim@gmail.com

משולחן המזכ"ל

גזם וגרוטאות

לאחרונה רבו המקרים שבהם תושבים זורקים גזם וגרוטאות בימים שאינם מותרים.

אנו פונים שוב ושוב ומבקשים לשמור על נהלי וחוקי היישוב ולא לזרוק גזם וגרוטאות לפי ראות עיניכם. תושב שייתפס עושה זאת, ייקנס. אנו עושים את מירב המאמצים לשמור על היישוב נקי ולצערי לא זוכים לשיתוף פעולה מחלק מהתושבים.

לצערי, השבוע חברת חשמל גזמה ענפים שפוגעים בחוטי חשמל וטרם אספה את הגזם.

צואת כלבים

נבקשכם להקפיד על איסוף צואת הכלבים מהמדרכות ומכל מקום שבו הכלבים עושים את צרכיהם. לרשותכם עמדות שקיות איסוף "שקי-קקי".

קרצוף וסלילת כבישים

ביום ראשון, 7/6 תתחיל עבודת קרצוף וסלילה ברחוב בית העם, בקטע מרחוב שרת ועד רחוב הבנים. **קטע כביש זה ייסגר לתנועת כלי רכב בין השעות 07:30 ועד 16:00 ולמשך כל השבוע**. במהלך הלילה ניתן יהיה לחנות במפרצי החנייה ולפנות אותם עד השעה 07:30 בבוקר למחרת.

alon.ramot.hashavim@gmail.com

Save the date

ביום רביעי ה- 17/6 בשעה 17:00 בבית העם,

תתקיים הצגת ילדים

של שיריו של ס. הלל

פרטים נוספים יפורסמו בהמשך .....

ברכות

* מזל טוב לאורלי וולנד להולדת הנכדה נעמי, בת לעידן וחן וולנד.
* מזל טוב ליהודית ודרור רוטנברג להולדת הנכדה מאיה, בת לאלון וסתיו רוטנברג.
* מזל טוב לששי וינמן ולרונן וענת וינמן לנישואי הנכדה/הבת ענבר עב"ל לירן.
* מזל טוב לדפנה חיו לנישואי הבן אסף עב"ל דניאלה.

השתתפות בצער

* אנו משתתפים בצערו של רועי מוכתר במות אביו אברהם מוכתר ז"ל.
* אנו משתתפים בצערה של דגנית סורוקר במות אחיה גיורא זאבי ז"ל.

alon.ramot.hashavim@gmail.com

חינוך ברמות השבים

שכבה ד' - "פעילות הכר את הכפר"

אורלי אוריון ליור

משחק מטרה חוויתי התקיים ביום ב', 25 במאי 26, ברחבי הכפר. באמצעות כתב חידה, כתוב בכתב עברי עתיק, ותוך התמצאות בביווני השמיים בעזרת שושנת הרוחות - הילדים הדריכו את עצמם וביצעו היכרות עם אתרים וסיפורים של רמות השבים, בהלימה לתוכנית הלימודים "הכרת היישוב שלי".

הפעילות תוכננה במקור לחודש מרץ, אולם בשל המלחמה המתמשכת לא ניתן היה לקיימה כמתוכנן.
מאחר ובשנה שעברה פעילות זו, שנכתבה ע"י יעל בוגין, הוכתרה כמוצלחת מאוד, היה חבל לוותר, ואכן נעשה מאמץ מיוחד לקיים את האירוע, תוך מאמץ של כל הגורמים ובעיקר על ידי הקומונרים (שהלו"ז שלהם צפוף ועמוס מאוד בשלב זה של השנה).

ואכן ילדי השכבה הגיעו עם ההסעות מבית הספר, ישירות לגן השעשועים במרכז הכפר, התכבדו בשולחנות ערוכים בפיצות ושתייה, התחלקו לשתי קבוצות ויצאו לפעילות מאזור הליפט. את הקבוצות הובילו הגרעינרים כליל לוין ואורי צדיק, שעשו זאת במקצועיות רבה! התלוו אליהם אימהות מהשכבה, לי שליאר ומירב דננברג, כשעל המלאכה מנצחת תמר ישר מצוות ארכיון הכפר.
בסיום הילדים קיבלו תעודות השתתפות אישיות, חטיף מתוק ושלגון להמשך היום.

נבקש להודות לכל העושים במלאכה, במעורבות, בתכנון ובשיתוף הפעולה!

ועדת חינוך וארכיון הכפר מבקשים למסד פעילות זו גם בשנים הבאות, לשכבות הגיל ד'-ה', כאשר בשנה הבאה יבקרו ילדי השכבה בכפר מל"ל, להעמקת ההיכרות ולמידת ההיסטוריה והאתרים של שני הישובים השכנים.

alon.ramot.hashavim@gmail.com

חינוך ברמות השבים

יום הולדת 80 לאישה הכי חכמה בעולם

גיל רוסו ברש

בשבוע שעבר התכנסו ילדי גן סיגלון והוריהם ביחד עם כמה אורחים נוספים למסיבת יום הולדת מרגשת לציון יום הולדתה ה- 80 של **שרהל'ה כהן**, מובילת הצהרון האהובה. האירוע, שתוכנן להיערך לפני מספר חודשים עם התושבים אך נדחה בשל התקופה המורכבת במדינה, התקיים באווירה חמה ומשפחתית בגן סיגלון. במהלך האירוע נשאו דברים כמה מהנוכחים שסיפרו על אישיותה המיוחדת של שרהל'ה ועל התרומה העצומה שלה לאורך השנים לחינוך דורות של ילדים ובני נוער. בנוסף, תושבים רבים שהתחנכו על ברכיה לאורך השנים שלחו ברכות, תמונות וזיכרונות אישיים, שנאספו לספר שהוכן עבורה, ונערך ע"י אורי ריזמן .

בדברי הברכה הודגש פועלה רב השנים בתחום החינוך והטיפול בילדים ובני נוער — החל מעבודה בחינוך המיוחד ובמסגרות לנוער בסיכון ועד לעשייתה המסורה ברמות השבים.

נעמה סלע סיפרה בחיוך כי עוד לפני שילדיה הגיעו לגן כבר שמעה ש"שמה של שרהל'ה הולך לפניה", וכי מבחינת הילדים "שרהל'ה היא האישה הכי חכמה בעולם". אורלי אוריון ליור, חברת ועדת חינוך בכפר, הגיעה גם היא וסיפרה על העשייה הרבה של שרהל'ה בתחום החינוך - לאורך השנים היא עבדה בחינוך מיוחד ועם נוער בסיכון בבית הספר הדסה נעורים, בשליחות משרד החינוך בגני הילדים בקיבוץ נחשונים, בבית ספר ארן בכפר סבא, ואף ניהלה את פרויקט הי"לה בעיר - מסגרת חינוכית-טיפולית המיועדת לבני נוער נושר, המהווה הזדמנות אחרונה, וזכתה בשלושה פרסי חינוך.

שרהל'ה עצמה הופתעה והתרגשה מאוד מהמחווה, אך כדרכה הצליחה גם לשאת דברים מרגשים משלה, שבהם סיפרה עד כמה העבודה עם הילדים וההערכה שהיא זוכה לה מהקהילה משמעותיות עבורה.

כולנו מאושרים שזכינו בה ומאחלים לה בריאות, אושר והמשך עשייה חינוכית מעוררת השראה עוד שנים רבות.

עוד סיעו בהפקת האירוע: פיונה מגל וניצן קירש.

alon.ramot.hashavim@gmail.com

טנא היילודים

הדס אביסדריס

איפה כיף.

למרות ההפגנות, הרעשים הסביבתיים וכל השינויים במדינה –
אנו ממשיכים לברך וליהנות מדור חדש, מבטיח - דור העתיד.

תינוקות של היום שיגדלו להיות אנשים צעירים, וכאשר יסיימו את הצבא,
מדינתנו תחגוג 100 שנים לקיומה.

הלוואי שהם וכולנו נהנה משנים של שקט ושלווה, בלי מלחמות, פציעות ושכול,
בלי כניסה למקלטים או ממ"דים.
פשוט הנאה של חיים בטוחים, בריאים , יצירתיים, קהילתיים.
ש"נשב איש תחת גפנו ותחת תאנתו."

רמון גילת

נולדה ב- 17.5.25

שם ההורים: עופרי וגמא גילת.
מיקום במשפחה: ילדה שנייה.

רמון נולדה בלידה ביתית.
היא מתוקה שמנמנה וחייכנית.

בת למשפחת גילת שגרה כבר מעל 20 שנה בכפר מל"ל וברמות השבים.

alon.ramot.hashavim@gmail.com

סתיו שאול

נולד ב- 8.9.25

הוא ילד חמישי שלנו .

תינוק שיודע לדרוש את שלו למרות ואולי בגלל מיקומו במשפחה ❤️ .

איתי שחם

נולד ב- 4.11.25

בן לגל ושקד שחם (ליפמן).
ילד שלישי, אח לריף ואלה.

איתי המתוק הגיח לעולם במהירות וכבש את ליבנו. מפזר חיוכים ואוהב לצחוק.
התוספת הכי טובה שיכולנו לבקש למשפחה שלנו.

דור חמישי בכפר. נין ליונה ברליצהיימר ונכד ליעל ורמי ליפמן.

alon.ramot.hashavim@gmail.com

נהוראי דין ברוך המתוק

נולד ב- 25.11.2025.

אח קטן לליה הבכורה, וארי האמצעי.
בן לגל ועודד.

אנחנו יחסית חדשים כאן בכפר, כ- 4 שנים.
דין תינוק מתוק, רגוע וחמוד. אהוב מאוד על ידי כל המשפחה.
אח שלישי לשני אחים גדולים שכל היום מפנקים אותו ודואגים.

אנחנו מאוד מאוד אוהבים אותו ושמחים שהצטרף למשפחה שלנו!

גיא רוזנברג

נולד ב- 14.1.26

בנם של נוי ובן רוזנברג ואח של דני בת 3.

גיא, דור חמישי בכפר, הגיע לעולם תינוק נינוח ומלא שמחת חיים עם חיוך כובש שמאיר את סביבתו.

מרגע שנולד אמרו עליו שהוא נראה כמו איש קטן וסקרן, בזכות המבט החכם ועיניים שאפשר לצלול לתוכן (ואולי גם בגלל גבות עם נוכחות שאי אפשר לפספס 🤓).

alon.ramot.hashavim@gmail.com

אגם לכך

נולדה ב- 18.01.26

דור רביעי בכפר.

ילדה שלישית.
אחות קטנה לנועם (בן שנתיים וחצי) ויובל (בן חמש). בת לירדן וקארין לכנר ונכדה לגבריאל לכנר, שהוריו אלזה ואדי היו ממייסדי הכפר.

אגם היא תינוקת חייכנית וסקרנית שאוהבת מאוד את שני האחים הגדולים שלה.

איילה פט רביד

נולדה ב- 8.4.26

לחגוג יום הולדת עם אבא.

בת לרועי וענבל ג'אהנוי רביד,
דור חמישי ברמות השבים מבית היוצר של שטיינהרדט/תאודור.
אחות קטנה לאסף שמאוד אוהב לטפל בה, בין אם היא צריכה זאת או לא.
רגועה, נוחה וטובת מזג (כאשר נמצאת על הידיים).
מביאה לנו אושר גדול!

alon.ramot.hashavim@gmail.com

הפינה הקטנה על הספר

בעלית קין

סרטי איכות ישנים שעולים מפעם לפעם בנטפליקס מחזירים אותי לקרוא את הספר שעל פיו עובד הסרט. כזה הוא 'תקנות בית השיכר' מאת ג'ון אירווינג. העלילה מתרחשת בתחילת המאה העשרים לאורך שלושים שנה, בשני מקומות, ולפיכך היה קל לעבד את הספר גם למחזה שמוצג על במה. האחד, בית היתומים "סנט קלאודס" שבמדינת מיין, שד"ר וילבור לארץ', הוא הרופא המנהל של המוסד שעוסק הן בלידות והן בהפלות. במוסד מצויים בעיקר ילדים שננטשו אחרי הריונות לא רצויים. אחד מהם הוא הומר וולס, שבניגוד לשאר הילדים שמאומצים הוא נשאר במוסד כיד ימינו של הרופא, לומד את המקצוע ועדיין נמצא בפיצול לגבי ההפלות שמבצע הרופא שהן לא חוקיות באותה תקופה במדינת מיין. השני, חווה לייצור סיידר, בבעלותם של זוג שעברו הפלה יזומה לא חוקית בבית היתומים, שהומר עובר לעבוד שם בבחרותו, וכחלק ממחאה על העיסוק של הרופא בהפלות. למרות היותו אדם לבן, הוא מתערה בחברת הפועלים השחורים, והוא הראשון שקורא בפניהם את תקנות בית השיכר, דף שנמצא על אחד הקירות של המגורים שלהם, המסדיר את השהייה של הפועלים העונתיים בקטיף התפוחים, בשהייה במגורים ובהפעלת המכונות. דבר שאף אחד מהם לא ידע לפני כן, שכן כולם לא יודעים קרוא וכתוב. בשני המקומות יש מפגש עם א-נשים מוחלשים, אלה שבשולי החברה, לא רצויים.

כשחוקים בלתי חוקיים בעליל נחקקים במדינה, כשרפורמה היא רק מילה מכובסת, כשעבירה על החוק על ידי הא-נשים בשלטון היא עניין של יום ביומו וכשמוסר ואתיקה הפכו למושגים שנכחדו - זה הזמן לבחינה יומיומית של טוב ורע, אסור ומותר, מוסרי או לא מוסרי, נכון או לא נכון. כמו גיבור הספר הומר וולס שמהווה דוגמא לכל אחד ואחת במהלך החיים, במקום שהם חיים. עלינו לבחון האם החוקים שנוצרו עבור כולם עדיין משרתים את כולם. האם התקנות מועילות לכולם או יש כאלה, במיוחד בשוליים של החברה, שסובלים מהם או שחייהם הפכו להישרדות.

alon.ramot.hashavim@gmail.com

מקרה של יחסי מין בין אב ובת שממנו נוצר הריון בקרב הפועלים שאיתם הוא עובד מנער את הומר וגורם לו לחשוב מחדש על כל אותם חוקים שחלקם צדקניים, חלקם משרתים רק חלקים מסוימים של האוכלוסייה וחלקם חשובים מאוד להסדרת החיים של א-נשים ביחד, ולעשות מעשה.

הספר עמוק ומעלה הרבה שאלות, סוגיות ותהיות. הוא בוחן את העקרונות העומדים מאחורי חוקים ותקנות ואת מידת תקפותם של אלו, בעיקר על ידי בחינתם מנקודת המבט של האיסור הגורף על הפלות יזומות וההתנגדות המוסרית הנפוצה לאלו. הסרט נכנס פחות לעומקים אך יש בו צילומים מרהיבים של מדינת מיין בכל עונות השנה. הספר מורכב, כל דמות מקבלת את המקום הראוי לה וניתן לה אורך חיים מספיק כדי לתהות על קנקנה ולהבין את מעשיה. הסרט ריגשי מאוד, מרעיד את הנימים הקטנים של הנפש ויוצר הזדהות עצומה עם הגיבורים שהם אנושיים במהותם.

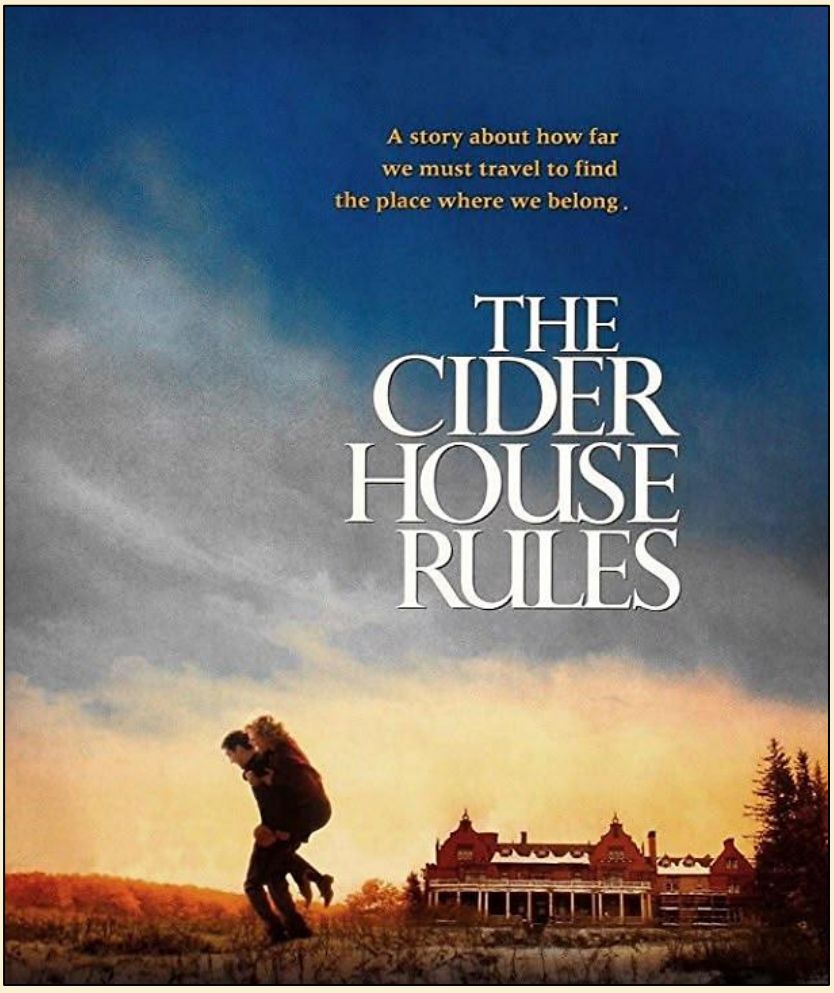

הכרזה של הסרט

alon.ramot.hashavim@gmail.com

מה חדש בספרייה הקטנה

כלנית קין

הקיץ כבר בפתח וגם לפעמים חם. מה יותר טוב מאשר ללכת לבריכה או לים, ולפני כן להצטייד בספר טוב. בהרצליה יש מעלית שמורידה עד לקו הטיילת. יש שם ספרייה קטנה גדולה למדי. איזה כייף לשאול ספר לפני הירידה אל החוף. תמיד יש מקום שם לכמה וכמה ספרים, שלכם הם כבר מיותרים.

קריאה נעימה

Calanit.cain@gmail.com
054-6302336

ספרייה קטנה (גדולה) בהרצליה בחוף עם המעלית

חדשות מהקומונה

הקומונה- תמר, רומי, כלי, אורי ואורי

שלום לכולם,

איזה חודש עמוס היה לנו!

פתחנו את החודש בפעילות **בובות גרביים** יצירתית וכיפית, עיצבנו שיחקנו והדבקנו ויצאו בובות יפות וצבעוניות.

הייתה לנו גם **פינוקומונה**! היה לנו כיף לראות אתכם במגרש נהנים מלימונדה ועוגיות, מקווים שהיה טעים :)

היה לנו החודש גם **סמינר של שכבות ח'** מכל הארץ! חניכי הלול יצאו לסמינר כחלק מההכנה לקורס המד"צים שמתרחש בקיץ. היה סמינר מלא בתוכן משמעותי ומעניין שבו הם למדו על הקורס, התכוננו למה שהולך להיות והכירו חברים חדשים.

בנוסף, העברנו החודש **פעולות לנוער במושב חרות** שמצטרפים בשנה הבאה לתנועה שלנו, האיחוד החקלאי. שיחקנו, צחקנו, רצנו, ענינו על שאלות והפגנו חששות.

הייתה לנו גם **פעילות "מטרה" עם שכבה ד'** החמודים, ביחד הכרנו קצת יותר טוב את רמות השבים ואת ההיסטוריה המעניינת שיש כאן (יש דברים שאפילו אנחנו לא ידענו..).

ועכשיו, **מחנה הקיץ מתקרב** בצעדי ענק ואיתו ההכנות, הנציגות התותחיות מהלול שהולכות להוביל את המחנה השנה יצאו להשתלמות צוותים מובילים לפני שבועיים והתחילו לעבוד במרץ על ההכנות למחנה הקיץ!
שיהיה להן המון בהצלחה!!

ואיך אפשר לשכוח את **אירוע שבועות** החגיגי שהיה לנו בשבוע שעבר בבריכה?!
נהנינו לראות ולחגוג איתכם את החג, לשזור זרי פרחים יפים ולשחק במשחקי מים.
מקווים שהיה לכולם חג שמח וטעים 🤗

אנחנו מתחילים להרגיש את סוף השנה מתקרב..
אבל מצפים לחודש יוני ולמה שיביא איתו, מחכה לנו עוד חודש עמוס ומלא בעשייה :)

אוהבים אתכם!

alon.ramot.hashavim@gmail.com

רולטת זְקוּקִים - ספר שירים II

יוסי קוריקין

כִּי כָּכָה
כַּמָּה פְּעָמִים אָמַרְתִּי
שֶׁאֲנִי אוֹהֵב
וְאַתְּ עֲדַיִן נִלְחֶצֶת
מִכֹּל גְּזָרָה דְּקִיקָה
שְׁפָתוֹן בּוֹהֵק
שֶׁסַע מְפַתֶּה

וְאַתְּ לֹא מְבִינָה
שֶׁאֲנִי כָּאן מֵרָצוֹן
וַאֲנִי לֹא שָׁם
כְּבָר הַרְבֵּה זְמַן

אֲבָל דְּעִי לָךְ
שֶׁיֵּשׁ לִי הַרְבֵּה
צַלָּקוֹת עַל הַלֵּב
שֶׁרַק אַתְּ יוֹדַעַת
לְחָבֵר לְלַטֵּף לֶאֱהֹב

חִבּוּק
מָה זֶּה לעזאזל חִבּוּק
אֵין בּוֹ כְּלוּם
וְיֵשׁ בּוֹ הַכֹּל
סְתָם מְעִיכָה
עוֹלָם וּמְלוֹאה

מִתְחַבְּקִים
עוֹצְמִים עֵינַיִם
נוֹתְנִים בְּשֶׁקֶט
מְקַבְּלִים בִּדְמָמָה
שַׁלְוָה שֶׁל רֶגַע

חִבּוּק
אֵין בּוֹ מְאוּם
וְיֵשׁ בּוֹ אֶת הַכֹּל

alon.ramot.hashavim@gmail.com

שָׁקֶט

אֵיךְ אַחֲרֵי כֹּל כָּךְ הַרְבֵּה שָׁנִים
אֵין סְפֹר דְּבָרִים מַהוּתִיִּים
עֲדָרִים שֶׁל פָּרוֹת קְדוֹשׁוֹת
עֲלִיּוֹת יְרִידוֹת מִישׁוֹרִים
מֶרְחָבִים שֶׁל בַּלָּנִיּוֹת אֲדֻמּוֹת
כֹּל שֶׁאֲנִי חָפֵץ בּוֹ
זֶה קְצָת שָׁקֶט

אֵיךְ אַחֲרֵי כֹּל כָּךְ הַרְבֵּה
מַהֲדוּרוֹת חֲדָשׁוֹת מֵהֶנְדָּסוֹת
אוֹקְיָנוֹסִים שֶׁל מִבְזָקִים
טוֹנוֹת שֶׁל סְפִינִים
מֵאָה וְעֶשְׂרִים נוֹכְלִים
עַשְׂרוֹת מַנְדָּטִים שֶׁל קִיצוֹנִים
כֹּל שֶׁחָפְצָה נַפְשִׁי בּוֹ
זֶה רַק שָׁקֶט

גַּרְגְּרֵי זְמַן

הַשָּׁעוֹן הוּא סוּג
שֶׁל מַכְבֵּשׁ זְמַן
עִם כֹּל תְּנוּעַת מָחוֹג
נִדְחֶסֶת עוֹד שְׁנִיָּה
לְתוֹךְ אֲרִיזַת חַיֵּינוּ
כְּמוֹ גַּרְגְּרִים בשעון חוֹל
בּוֹ כֹּל גַּרְגֵּר שֶׁצּוֹנֵחַ
מְקָרֵב אוֹתָנוּ
לַשׁוֹרָה הָרִאשׁוֹנָה

alon.ramot.hashavim@gmail.com

הבזק מהעבר

על חגיגות סוף השנה ב'גן רבקה'

לקראת סיומה הקרב של שנת הלימודים, בחרנו לשתף אתכם בדרך שבה הגננת **רבקה בוגין** נהגה לציין את האירוע בגן הילדים בכפרנו, עם הילדים והוריהם, לפני כחמישים שנים.

רבקה החלה לעבוד ב'גן רבקה', על שם רבקה מנהיים מוותיקות הכפר, בספטמבר 1959. בשיחה איתה לפני מספר שנים סיפרה: "הגן שהיה רב גילאי, כלל שתי קבוצות, צעירים ובוגרים. מסיבת סוף השנה, בדומה לשאר המסיבות שהתקיימו במהלך השנה, נערכה בהשתתפות ההורים. המסיבה התקיימה בחצר הגן, בשעות אחר הצהריים, מפני שהמבנה היה קטן יחסית ובאותן שנים לא היו עדיין מזגנים...

בכל שנה לקראת האירוע, נבחר נושא ואני זוכרת שבשנה של 'כלי תחבורה', נסענו עם הילדים באוטובוס ובמסיבה הוקראו קטעים על כלי תחבורה שונים. המסיבות כללו לרוב גם המחזה של סיפור ילדים באמצעות ההורים. במסיבה ביוני 1978, הומחז הסיפור 'אליעזר והגזר' של לוין קיפניס. ההורים הבינו שהשתתפותם חשובה לילדיהם ונענו תמיד לבקשתי, למרות שזו חייבה לרוב חזרה מקדימה אחת לפחות."

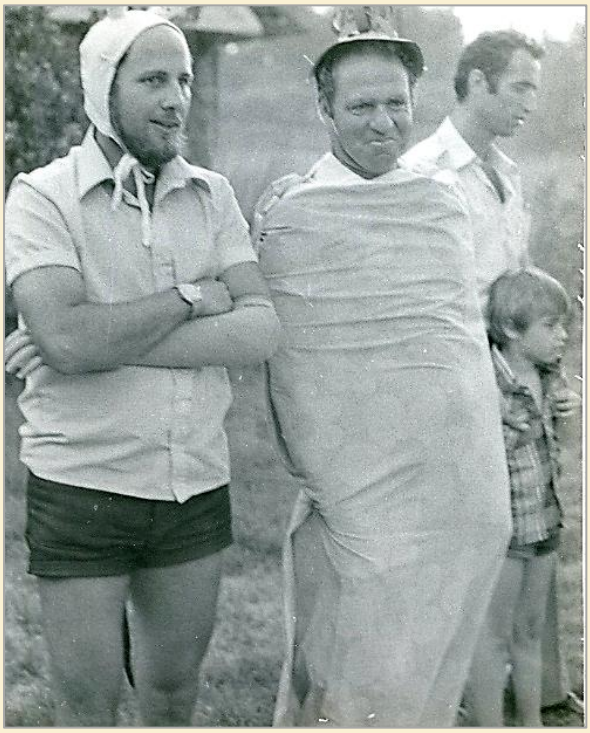

מיקי גבע ורוני דגן בתחפושות ההצגה 'אליעזר והגזר' במסיבת הסיום בגן, 1978

הורים בהצגה 'אליעזר והגזר' במסיבת הסיום בגן, 1978

alon.ramot.hashavim@gmail.com

יורם דמבו, אחד ההורים שהשתתפו בהצגה, ציין: "למרות שאינני נזכר באירוע הספציפי אני זוכר שבקרב הורי הילדים שררה אווירה מאוד מיוחדת והיינו נכונים לשמח לא רק את הילדים אלא גם את ההורים. ההמחזה והכנת התלבושות היו פרי של עבודה משותפת שלוותה בתחושה של קהילתיות וחברות." להערכתו, ההורים הצטרפו לעניין בהתלהבות ואלה מהם שהתחנכו בגן הזה בילדותם נהנו גם מתחושת גאווה שעכשיו נסגר מעגל והם משעשעים בו את ילדיהם.

המורה לריתמוסיקה שניגנה באקורדיון, הגיעה לגן אחת לשבוע ולימדה את הילדים שירים וריקודים, נכחה תמיד במסיבה. הילדים נהנו לשיר להורים בליווי האקורדיון ולרקוד. במסיבה, רבקה העניקה לכל אחד מהילדים ב'קבוצת הבוגרים' תעודת סיום עם לוגו של המועצה המקומית רמות השבים, שהודפס בבית דפוס, כששם הילד נרשם ידנית. התעודות נשארו זהות משנת 1964 עד 1980 לפחות.

רבקה בוגין רוקדת עם ילדי הגן, ואסתר ברגר, המורה לריתמוסיקה, מנגנת באקורדיון, 1978

התעודה שאורית רוזנברג (ירון) קיבלה בסיום גן רבקה, 1964

ורבקה הוסיפה: "בסיום האירוע הוגש כיבוד שכלל לרוב עוגות שנאפו בידי כמה מההורים. בנוסף, ההורים העניקו לגן בתום כל שנה, לבקשתי, החל מהשנה השנייה לעבודתי, ציוד במקום מתנות אישיות לצוות ולי. הם סייעו בכך להעשרת הגן בעיקר בספרים ובמשחקים. הספרים שהתקבלו אפשרו לנו לפתוח לילדים ספריית השאלה, בתחילת השנה העוקבת.

בהזדמנות זו צוות הארכיון מבקש להודות לרבקה על העברת אוסף התמונות שלה משנות עבודתה בגן לארכיון, ולהביע הערכה לבעלה יעקב ז"ל, שסייע בתיעוד רבים מהאירועים.

הכתבה מתבססת על ריאיון עם רבקה בוגין מאפריל 2024 ושיחה נוספת איתה בחודש האחרון, ועל שיחה עם יורם דמבו. התעודה נמסרה ע"י אורית רוזנברג (ירון).

ליקטה וערכה: תמר ישר

alon.ramot.hashavim@gmail.com

הבזק מהעבר

על השקיית הפרדסים ברמות השבים בשנים הראשונות

מסגרת הסימון לבית מוסבכר בתחילת הבנייה,
רחוב התמר, 1936, אוסף חנה וינטר, הצלם אינו ידוע

עם הקמת הישוב באמצע שנות השלושים, חלק מהאדמות שרכשו המתיישבים היו נטועות בעצי תפוזים ואשכוליות. חנה וינטר (מוסבכר) שהגיעה לכאן בגיל 11 עם הוריה באביב 1936, סיפרה שביתם ברחוב התמר נבנה בתוך פרדס והבנייה חייבה לעקור מספר עצים. העצים שנותרו בחלקה גדלים בה עד היום. גם השטח שמדרום-מערב לרחוב, לכיוון הבריכה, היה נטוע ונקרא פרדס ראפ. הפרדס היווה בישוב מקור הכנסה משני לענף הלול, בעיקר עד מלחה"ע השנייה.

אז איך הושקו פרדסי התושבים באותן השנים?
האם ראיתם את הצינורות המזדקרים לאורך רחוב התמר ותהיתם למה שימשו?

שניים מהצינורות לאורך קו המים ברחוב התמר, המכונים 'נשמים', צילם גונן ישר, 2026

צינורות אלה היו חלק מקו השקיה שעבר לאורך הרחוב והוביל מים לפרדס. ההשקיה בוצעה בשיטת הצפה שהייתה מקובלת בארץ בפרדסים ובמטעים מתחילת המאה העשרים ועד שנות החמישים. המים הגיעו לאזור הפרדס בצינור מבריכת אגירה, שהוקמה במקום גבוה מהפרדס. במקרה המדובר, כנראה מהבריכה הסמוכה שברחוב הגבעה. הבריכה התמלאה מבאר שהייתה בקרבתה, בעזרת משאבה.

המים מהבריכה זרמו בכוח הגרביטציה בצינור שנבנה לאורך גבול הפרדס ובו היו פתחים עם מגופים לוויסות הזרימה, מול שורות העצים. החקלאי יצר בעזרת טורייה גומות מסביב לכל עצי הפרדס וחפר תעלה בין כל שתי שורות עצים שהובילה את המים מהפתח בצינור ועד לקצות השורות. בימי ההשקיה, העובד

alon.ramot.hashavim@gmail.com

ניתב את המים מהתעלה לאחת מהגומות, וכשזו התמלאה הוא היטה את המים לגומה הבאה, וכך עד להשקיית כל העצים.

ובחזרה לעמודים המאונכים המחוברים לצינור המים לכל אורכו ובולטים מפני הקרקע, הנקראים 'נשמים'. חלקם עשויים מברזל וחלקם מבטון, וכולם פתוחים בצידם העליון. תפקידם היה לשחרר את האוויר שהצטבר בצינור, כדי לאפשר זרימה רציפה וחופשית של המים לפי חוק הכלים השלובים, גם כאשר שיפוע הצינור לא היה אחיד.

'נשם' נוסף ברחוב התמר שנשבר ושוקם בשנת 2017 ע"י 'המועצה לשימור אתרים, ומגוף הנמצא לידו. צילם גונן ישר, 2026

האיור הבא, שנוצר בעזרת AI, מדגים את צורת ההשקיה.

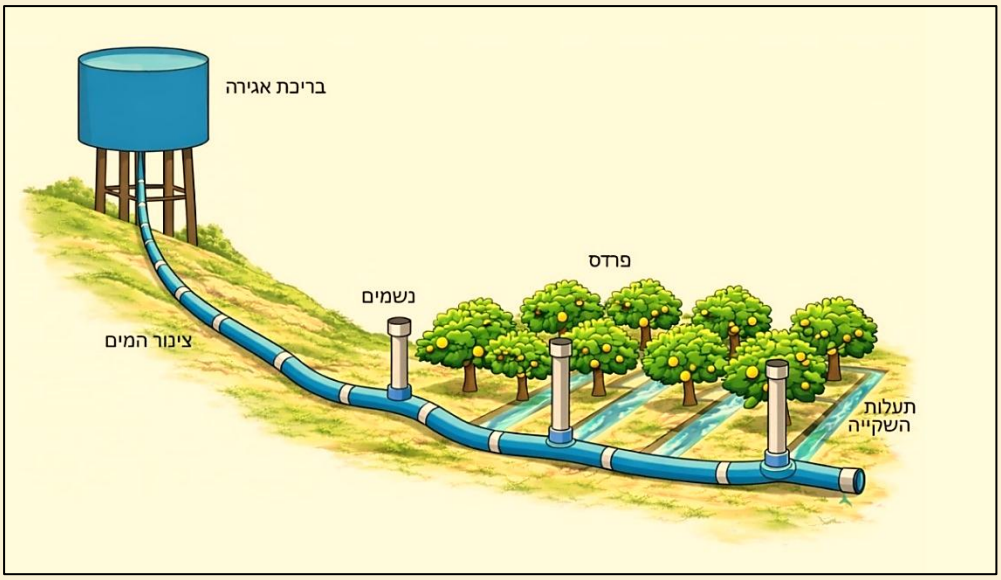

במהלך שנות החמישים של המאה העשרים, הוחלפה בהדרגה ההשקיה בהצפה בשיטות מתקדמות וחסכוניות יותר, המטרה וטפטוף.

הכתבה מתבססת על מידע שאספו וכתבו ורדה שפיר ואברהם נדל.

ערכה: תמר ישר

alon.ramot.hashavim@gmail.com

נופי רמות השבים

דב נהר

על עם בינים ומערה במיסדים

רוצים להישאר מעודכנים ? הצטרפו לקבוצת הווטסאפ לתושבים

קישור להצטרפות>>

https://chat.whatsapp.com/CHwBjdnGGIJ1wh6wfh7We5

הקבוצה סגורה לתושבי רמות השבים בלבד לצורך קבלת הודעות ופרסומים מטעם הוועד והמועצה

רק מנהלי הקבוצה יוכלו לשלוח הודעות, אין אפשרות להגיב בפורום רחב

עלון הכפר יוצא לאור מטעם ועדת העלון
שחבריה הם תושבים מתנדבים ובסיוע הוועד המקומי.
הפקה, עריכה לשונית ועיצוב גרפי: גונן ישר ואריאלה גסמן

alon.ramot.hashavim@gmail.com